

Invulling code Goed Sportbestuur NOC*NSF

Om sterke fundamenten binnen de sport op te bouwen is in het beleid van NOC*NSF vastgelegd dat aangesloten sportbonden moeten voldoen aan minimale kwaliteitseisen van goed sportbestuur (zie bijlage C: rapport Aanbevelingen Goed Sportbestuur). Deze 'eisen' zijn geen Wet van Meden en Perzen. Het credo is 'Pas toe of leg uit'. Belangrijk is ook dat je er mee bezig bent.

De eisen zijn bedoeld voor de organisaties zelf: om ze sterker te maken en beter te laten functioneren. Hierbij gaat het om zaken als democratie, beleidsmatige aanpak, transparantie, integriteit, verantwoording e.d. De eisen zijn gericht op de landelijke organisaties / sportbonden en niet zo zeer op de onderliggende geledingen. Het voldoen aan deze eisen is tevens van invloed op de toekenning van de hoeveelheid Lottogelden (sturingsmechanisme).

1. Bevindingen

Er is een vragenlijst Goed Sportbestuur om te kijken in hoeverre je als landelijke organisatie voldoet. Deze is doorgelopen en gewenste aanvullingen voor Sportvisserij Nederland zijn in het bestuur besproken.

Sportvisserij Nederland voldoet aan de meeste eisen. Onderstaand de afwijkingen.

-Geen zelfstandige of **autonome geledingen** binnen haar grenzen (zoals districtsbesturen) die beleid kunnen bepalen dat kan afwijken van het door de landelijke ALV vastgestelde beleid.
Toelichting: Wij hebben wel autonome federaties / regio's, maar zij zijn statutair gehouden aan de besluiten van de landelijke ledenvergadering. Dit kan worden uitgelegd.

-Een **topsportstatuut** hebben we niet echt. Verbrokkeld zijn wel zaken geregeld.
Toelichting: Dit heeft geen haast. Wij behoren niet tot de categorie Topsport binnen NOC*NSF (minimaal 55 landen op WK's / olympisch).

-We kennen geen overzicht van relevante nevenfuncties van **bestuursleden**, geen gedragscode voor bestuursleden en geen maximale zittingstermijn (bijv. 3 x 3 jaar).
Toelichting: Het is gewenst dit in te vullen en waar nodig hiertoe het huishoudelijk reglement aan te vullen.

-**Tuchtregelingen**. Publiekrechtelijk (Visserijwet) is de sportvisserij geregeld en kunnen overtredingen van sportvisseren worden gesanctioneerd (boetes, eigen BOA's). Privaatrechtelijk (statuten verenigingen) kan dit ook (controleurs, inname VISpas). Daarnaast gelden reglementen voor wedstrijdvisseren bij (inter)nationale wedstrijden (gele kaarten en diskwalificatie). Wat betreft geschillen tussen Sportvisserij Nederland, federaties en verenigingen is er een arbitragecommissie.
Wat ontbreekt zijn regelingen omtrent seksuele intimidatie, doping en matchfixing.
Toelichting: Het is gewenst deze onderdelen in te vullen en waar nodig hiertoe het huishoudelijk reglement / de statuten aan te vullen.

2. Voorstel aanpassing huishoudelijk reglement

Om beter aan de code Goed Sportbestuur te voldoen zijn in het bestuur voorstellen voor aanvulling van het huishoudelijk reglement besproken. Hierbij is gebruik gemaakt van voorbeelden van het NOC*NSF. De aanvullingen betreffen o.a. het invoeren van een gedragscode voor het bestuur en

het invoeren van een maximale zittingstermijn van negen jaar voor bestuursleden. De gedragscode dient vooral de transparantie en integriteit. De redenen voor de maximale zittingstermijn zijn 1) vernieuwing van mensen en daarmee ideeën / inbreng en 2) de continuïteit van betreffende gremia (steeds een deel vernieuwen). Het is in de verenigingswereld (waaronder de sport) een zeer gangbaar principe evenals de maximale zittingstermijn van negen jaar.

Tevens zijn vanuit de discussie 'Bestuurlijk functioneren versterken' enkele voorstellen voor aanvulling van het huishoudelijk reglement toegevoegd. Dit betreft o.a. toevoeging van de functie/taak van de 'federatieve bestuursleden'.

Ook is wat betreft de omvang van FIBAC en Arbitragecommissie een marge toegevoegd, teneinde kleinere commissies mogelijk te maken.

Tevens wordt voorgesteld om de eerste beleidsmatige verantwoordelijkheid voor de Visdocumenten in de portefeuille van de penningmeester op te nemen. De visdocumenten betreffen de belangrijkste financiële inkomstenbron van de hengelsport en het gaat om een administratief systeem. Hiermee wordt tevens de uitgebreide portefeuille Water, Visserij en Visstandbeleid enigszins beperkt.

Voorstel: ***-Instemmen met de in rood aangegeven voorgestelde aanpassingen van het huishoudelijk reglement van Sportvisserij Nederland (zie bijlage A).***

-Instemmen met de gedragscode voor de leden van het bestuur van Sportvisserij Nederland (zie bijlage B).

3. Voorstel aansluiting bij Instituut Sportrechtspraak (ISR)

Voor eventuele problemen met tuchtrecht, seksuele intimidatie, matchfixing en doping wordt voorgesteld aan te sluiten bij de stichting Instituut Sportrechtspraak. Meer informatie over ISR is te vinden via internet door te googlen op ISR (zie ook bijlage D). De secretaris van ISR zal op de ledenvergadering een korte toelichting verzorgen.

Aansluiting bij ISR vergt geen extra kosten (vormt onderdeel van lidmaatschap van NOC*NSF). Circa 60 sportbonden zijn reeds bij ISR aangesloten.

Wanneer een zaak wordt voorgelegd aan ISR leidt dit tot kosten variërend van 500 tot 3.000 euro. Dit betreft vooral de inzet van de juridisch secretaris.

ISR maakt inhoudelijk gebruik van vrijwilligers die professioneel actief zijn in de wereld van rechtspraak, justitie, advocatuur en mediation.

Aansluiting bij ISR voor tuchtrecht, seksuele intimidatie, doping en matchfixing vergt een verwijzing / grondvesting in de statuten en wordt vastgelegd middels een overeenkomst met ISR (zie bijlage E).

ISR kan ook zorgdragen voor professionele arbitrage bij geschillen in de vereniging, tussen en met leden. Ook dit moet dan in de statutenwijziging worden opgenomen met een aanvullend tekstvoorstel. De huidige tekst over de arbitragecommissie vervalt dan.

De huidige arbitragecommissie van Sportvisserij Nederland is onderbemend, op leeftijd en de afgelopen tien jaar niet ingeschakeld.

Voorgesteld wordt voor de dienstverlening tuchtrechtspraak seksuele intimidatie, matchfixing,

doping en ook arbitrage professioneel en volstrekt onafhankelijk gebruik te gaan maken van ISR. In de algemene ledenvergadering van juni 2017 kan dan de noodzakelijke aanpassing van de statuten worden vastgesteld.

Voorstel: ***-Instemmen met aansluiting bij ISR voor tuchtrechtspraak op het gebied van seksuele intimidatie, doping, matchfixing en arbitrage.
Bij een positief besluit zal op de ALV juni 2017 de benodigde statuten-aanpassing ter goedkeuring worden voorgelegd.***

4. Voorstel Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Om zo veel mogelijk voorzorg te nemen om seksuele ongewenstheden binnen de sportvisserij te voorkomen wordt binnen de werkorganisatie gehanteerd dat een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) moet worden overlegd door:

- cursisten Viscoach en Vismeester alvorens te mogen deelnemen aan de betreffende cursus;
- coaches die met jeugdteams op pad gaan;
- medewerkers die op het werkveld jeugd actief zijn.

Voorgesteld wordt deze lijn formeel en als voorbeeld voor onderliggende hengelsportorganisaties te laten vaststellen door de algemene ledenvergadering op 23/11/2016.

Voorstel: ***-Instemmen met de regeling dat vrijwilligers en medewerkers die binnen Sportvisserij Nederland met jeugd werken vooraf een VOG dienen te overleggen.***

Voorgestelde aanpassingen ALV 23/11/2016 (rood)

Huishoudelijk Reglement van de vereniging Sportvisserij Nederland

Uitzonderingen lijst contributie

Artikel 7

1. Geen contributie is verschuldigd voor:
 - a. personen die door een lid of een aangesloten hengelsportvereniging in het bezit zijn gesteld van een dag- of weekvergunning, geldend voor het vissen met hetzij één of meerdere hengels;
 - b. personen jonger dan 14 jaar (peildatum 1 januari van het betreffende jaar) aan wie een jeugdvergunning is verstrekt, welke slechts toestemming geeft om met één hengel en beperkte aassoorten te vissen in de eigen wateren van de federatie of hengelsportvereniging;
 - c. personen die door een lid of een aangesloten hengelsportvereniging op grond van een verplichting door derden, opgelegd in ene huurovereenkomst of machtiging aan dat lid of die hengelsportvereniging, in het bezit moeten worden gesteld van een gratis schriftelijke toestemming voor het vissen met één of meerdere hengels, danwel tegen een gereduceerd tarief. Op schriftelijk verzoek voorzien van bewijs levert Sportvisserij Nederland aan hen gratis danwel tegen een gereduceerd tarief een VISpas van betreffende vereniging.

Informatie van de leden aan de vereniging

Artikel 8

1. De leden dienen ter informatie van de vereniging aan het bestuur toe te zenden:
 - a. vastgestelde jaarverslagen en financiële verslagen van hun organisatie;
 - b. bestuursmutaties en adreswijzigingen van bestuursleden van hun organisatie;
 - c. uitnodigingen voor hun ledenvergadering(en) inclusief bijbehorende stukken;
 - d. mutaties in hengelsportverenigingen, voor zo ver van toepassing.

Bestuurssamenstelling

Artikel 9

1. Het bestuur bestaat uit een voorzitter, penningmeester, een commissaris Communicatie, een commissaris Water, Visserij en Visstandbeleid (waarbij de twee laatstgenoemden ook als vice-voorzitter kunnen fungeren) en de vanuit de leden federaties voorgedragen bestuursleden.

Artikel 10

1. De bestuursleden dragen gezamenlijk en als collectief de verantwoordelijkheid voor het besturen van de vereniging. Dit betreft de beleidsvoorbereiding, -besluitvorming en -uitvoering. Belangrijke zaken zijn communicatie, representatie en draagvlak binnen de vereniging.
De **gezamenlijke** verantwoordelijkheid gaat **de** specifieke verantwoordelijkheden te boven. **Vervalt: Als zodanig zijn de portefeuillehouders te allen tijde verantwoording verschuldigd aan en ondergeschikt aan besluitvorming van het bestuur.**

2. De specifieke verantwoordelijkheden van de onderscheiden bestuursleden zijn als volgt:
- a. De voorzitter is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de vereniging. Hij is belast met het leiden van de algemene ledenvergadering en de bestuursvergadering. Hij heeft toegang tot alle vergaderingen van commissies ingesteld door het bestuur, behalve tot de vergadering van een commissie die benoemd zou zijn om onderzoek te doen naar zijn functioneren.
De voorzitter is verantwoordelijk voor de externe communicatie en de externe betrekkingen van de vereniging, inclusief de beleidsontwikkeling en de beleidsuitvoering van het door algemene ledenvergadering en/of bestuur bepaalde beleid op dit terrein.
De voorzitter is tevens verantwoordelijk voor het ontwikkelen van beleid en de uitvoering van het door de algemene ledenvergadering en/of bestuur vastgesteld beleid inzake internationale belangenbehartiging.
De voorzitter is verantwoordelijk voor het toetsen van besluitvorming aan de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging.
 - b. De vice-voorzitter ondersteunt de voorzitter in zijn verantwoordelijkheden en werkzaamheden en vervangt de voorzitter bij diens ontstentenis.
 - c. De penningmeester is verantwoordelijk voor het goede beheer van de verenigingsfinanciën. Hij is verantwoordelijk voor het opstellen, het bewaken van de begroting en het opstellen van de jaarrekening. Hij dient bij dreigende begrotingsoverschrijding het bestuur onmiddellijk op de hoogte te stellen. De penningmeester is verantwoordelijk voor een goed beheer van de liquiditeiten en de goede belegging daarvan. Hij heeft samen met de voorzitter procuratie voor het verrichten van betalingen. Tezamen kunnen zij deze procuratie, indien gewenst tot een bepaald bedrag, overdragen aan de directeur en een adjunct-directeur. De penningmeester blijft ook bij procuratie te allen tijde verantwoordelijk.
Beleidsmatig is hij verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitgifte van de visdocumenten.
Daarnaast is hij bestuurlijk verantwoordelijk voor het goed functioneren van het bureau, inclusief het personeelsbeleid.
 - d. De commissaris Communicatie is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling en de beleidsuitvoering van het door de algemene ledenvergadering en/of bestuur bepaalde beleid op dit terrein betreffende de sportvisserij op zee en in de binnenwateren. Doelstellingen op dit terrein zijn:
 - het imago, public relations en bevordering van deelname aan de sportvisserij;
 - voorlichting naar, werving, binding en opleiding van sportvissers (incl. jeugd en andere specifieke doelgroepen);
 - evenementenorganisatie (waarbij de beleidsvoorbereiding en –uitvoering wat betreft de wedstrijden onder zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid is gedelegeerd aan twee door het bestuur aangestelde commissarissen wedstrijden zoet en zout);
 - voorlichting naar, werving, binding, ondersteuning en opleiding van (vrijwilligers) van aangesloten hengelsportorganisaties.
 - e. De commissaris Water, Visserij en Visstandbeleid is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling en de beleidsuitvoering van het door de algemene ledenvergadering en/of bestuur bepaalde beleid op dit terrein betreffende de sportvisserij op zee en in de binnenwateren. Doelstellingen op dit terrein zijn:
 - de beïnvloeding van het water-, visstand- en visserijbeheer ter bevordering van de mogelijkheden voor de sportvissers en een duurzame, zo natuurlijk mogelijke (uitgezonderd afgesloten wateren) visstand;**Vervalt- de sturing van een verantwoorde visserij, inclusief uitgifte van visdocumenten en**

handhaving van regelgeving.

- f. De vanuit de leden federaties voorgedragen bestuursleden hebben primair als functie op alle beleidsterreinen de verbinding met hun federatie te vormen. Dit betreft inbreng te leveren over hoe zaken binnen hun regio liggen, gezamenlijk vanuit landelijke optiek besluiten te nemen en draagvlak voor landelijke besluiten binnen hun regio te bewerkstelligen. Daarnaast kunnen de vanuit de leden federaties voorgedragen bestuursleden het voorzitterschap vervullen van de thematische overlegplatforms van betreffende bestuurlijke federatieve portefeuillehouders. Deze thematische overlegplatforms, ingesteld door het bestuur, kunnen gevraagd en ongevraagd via hun voorzitter advies geven aan het bestuur.

Bestuursbenoeming en maximale zittingstermijn

Artikel 11

1. Voordrachten aan de algemene ledenvergadering tot benoeming van de voorzitter, de penningmeester, de commissaris Communicatie en de commissaris Water, Visserij en Visstandbeleid worden gedaan door het bestuur. Deze schriftelijke voordracht wordt voorzien van een curriculum vitae van de kandidaat. Voor betreffende vier bestuursleden geldt de driejarige zittingstermijn en het rooster van aftreden (statuten artikel 11 punt 4).
2. Daarnaast doet jaarlijks ieder lid federatie een voordracht van een bestuurslid, betreffende qualitate qua de voorzitter van de federatie. In situaties dat dit onmogelijk is of als onwenselijk wordt gezien kan een ander bestuurslid vanuit de federatie worden voorgedragen of een derde (voorzien van curriculum vitae), die een sterke verbinding heeft met het federatiebestuur.
3. De benoeming van de bestuursleden vindt plaats door de algemene ledenvergadering van Sportvisserij Nederland (statuten artikel 10 punt 1).
4. Het bestuur heeft het recht de voordracht aan de algemene ledenvergadering van een preadvies te voorzien.
5. Bestuursleden dienen bij benoeming en optredende wijzigingen opgave te doen van hun (neven)werkzaamheden, desgewenst ten behoeve van de algemene ledenvergadering.
6. Bestuursleden dienen de gedragscode voor bestuursleden, zoals vastgesteld door de algemene ledenvergadering, na te leven.
7. De totaal maximale zittingstermijn voor de voorzitter, penningmeester en commissarissen is negen jaar.

Secretaris van het bestuur

Artikel 12

1. De directeur van het bureau, zoals genoemd in artikel 19 van de statuten, is secretaris van het bestuur, zoals bedoeld in artikel 12 van de statuten.
Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering van de interne communicatie en het onderhouden van de interne betrekkingen binnen de vereniging.
Hij is verantwoordelijk voor alle schriftelijke communicatie van de vereniging, alsmede voor de

correcte beantwoording van binnengekomen brieven, faxen, e-mail, etc.

Hij is belast met de voorbereiding en organisatie van alle vergaderingen van bestuur en algemene ledenvergadering, alsmede met de voortgangsbewaking van genomen besluiten van bestuur en algemene ledenvergadering.

Hij is verantwoordelijk voor de opstelling van het jaarverslag.

2. De secretaris is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling en de beleidsuitvoering van het door algemene ledenvergadering en/of bestuur bepaald beleid op het gebied van de interne communicatie van de vereniging.
Hieronder valt in elk geval de verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de communicatie van het bestuur met de leden door middel van het periodiek te houden overleg van het bestuur met de voorzitters van de federaties, het voorzittersoverleg als genoemd in artikel 5 en artikel 13, lid 5, van de statuten.
De secretaris is belast met het bewaken van de kwaliteit van media van de vereniging.

Bureau

Artikel 13

1. De taken en verantwoordelijkheden van het bureau, zoals genoemd in artikel 19 van de statuten, worden geregeld in een door het bestuur goed te keuren organisatiebeschrijving van het bureau. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur van het bureau worden geregeld in de functieomschrijving van de directeur.
2. De goedgekeurde organisatiebeschrijving, alsmede de functieomschrijving van de directeur worden ter kennis gebracht van de algemene ledenvergadering.

Financiële Beleidsadviescommissie

Artikel 14

1. De Financiële Beleidsadviescommissie, zoals genoemd in artikel 17, lid 1, van de statuten, bestaat uit **ten minste 3 en maximaal 5** personen.
2. De commissieleden worden door een door het bestuur in te stellen commissie ad hoc voor benoeming voorgedragen aan de algemene ledenvergadering. De commissieleden kiezen uit hun midden een voorzitter.
Door de directeur zal desgewenst een secretaris aan de commissie worden toegewezen.
3. De commissieleden stellen een rooster van aftreden vast, waarbij telken jaren één lid van de commissie aftreedt. Aftredende leden zijn terstond herkiesbaar. **De maximale zittingstermijn bedraagt negen jaar.**
4. De commissie kan op elk moment, op verzoek van het bestuur of uit eigener beweging, het bestuur adviseren over het te voeren en het gevoerde beleid van de vereniging. Zij brengt advies uit aan de algemene ledenvergadering ter optimalisering van het financieel beleid op basis van de jaarrekening, de begroting en de voorgestelde contributie. De adviezen en aanbevelingen worden de leden, via het bestuurssecretariaat, toegezonden, tegelijk met de agenda en bijbehorende stukken voor de ledenvergadering.

5. De commissie vergadert tenminste éénmaal per jaar en verder zo vaak als de voorzitter of drie leden dit nodig achten. De vergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter of bij diens ontstentenis door een door de aanwezigen aan te wijzen commissielid.
6. De commissie kan het bestuur verzoeken om haar ter uitvoering van haar taak periodiek of ad hoc bepaalde financiële bescheiden of overzichten te verschaffen. Het bestuur is gehouden deze informatie te verschaffen. Het bestuur kan daarbij aan bepaalde stukken het predikaat vertrouwelijk toekennen.

Arbitragecommissie

Artikel 15

1. De arbitragecommissie, zoals genoemd in artikel 17, lid 2, van de statuten, bestaat uit **minimaal 5 en maximaal 7** personen, allen niet deel uitmakend van het bestuur of van het bestuur van één der leden. **De maximale zittingstermijn bedraagt negen jaar.**
2. De commissieleden worden door een door het bestuur te benoemen commissie ad hoc voor benoeming voorgedragen aan de algemene ledenvergadering. Voor de voorzitter geldt dat deze jurist dient te zijn.
Door de directeur zal desgewenst een secretaris aan de commissie worden toegewezen.
3. In geval van een geschil kan een lid, leden en/of het bestuur zich wenden tot de algemene ledenvergadering met het verzoek in het geschil te laten arbitrerende door de arbitragecommissie.
4. Indien de algemene ledenvergadering besluit tot arbitrage wordt de commissie hiervan binnen twee weken door het bestuur in kennis gesteld.
5. De commissie wendt zich vervolgens schriftelijk tot de partijen in het geschil met het verzoek uit de leden van de commissie elk een lid en tezamen een voorzitter te kiezen. Deze voorzitter dient jurist te zijn. De door partijen gekozen commissieleden vormen de adviescommissie in het onderhavige geschil en brengen via de voorzitter van de arbitragecommissie advies uit aan de algemene ledenvergadering.
6. Indien één der partijen weigert aan de door de algemene ledenvergadering besloten arbitrage mee te werken, onderzoekt een door de voorzitter van de arbitragecommissie in te stellen adviescommissie uit haar midden het geschil. Deze commissie brengt via de voorzitter van de arbitragecommissie advies uit aan de algemene ledenvergadering.
7. De arbitragecommissie heeft het recht om ter uitvoering van haar bindende adviezen in het advies sancties op te nemen voor het geval partijen het advies niet nakomen.
De commissie beslist over de toedeling van alle kosten van het geschil aan partijen.
8. De algemene ledenvergadering draagt zorg voor de uitvoering van de bindende adviezen van de arbitragecommissie. Zij kan deze zorg, onder voorwaarde van schriftelijke voortgangsrapportage aan de algemene ledenvergadering, delegeren aan het bestuur, tenzij het bestuur partij is in het geschil. Indien dit laatste het geval is benoemt de algemene ledenvergadering uit haar midden een commissie ad hoc belast met de uitvoering en bewaking van het advies. Ook deze commissie dient over de voortgang aan de algemene ledenvergadering te rapporteren.

Gedragcode voor de leden van het bestuur van Sportvisserij Nederland

Overwegingen

Bestuursleden van Sportvisserij Nederland hebben een specifieke verantwoordelijkheid voor het handhaven van de (bestuurlijke) integriteit en reputatie van Sportvisserij Nederland en dienen derhalve te verzekeren dat in hun gedrag deze verantwoordelijkheid tot uiting komt.

Bestuurlijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat er bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen, zowel aan de collega bestuurders als aan de algemene ledenvergadering van Sportvisserij Nederland.

De leden van het bestuur hebben mitsdien de navolgende gedragscode opgesteld, welke is voorgelegd en goedgekeurd door de algemene ledenvergadering van Sportvisserij Nederland d.d. 23 november 2016.

Gedragscode bestuurlijke integriteit

1. Toepassingsgebied

- a) Deze gedragscode geldt voor alle leden van het bestuur (inclusief de secretaris/directeur) van Sportvisserij Nederland.
- b) De gedragscode is openbaar en door derden te raadplegen.
- c) De bestuursleden ontvangen bij hun aantreden een exemplaar van de gedragscode.
- d) In gevallen waarin de gedragscode niet voorziet, vindt bespreking plaats in een vergadering van het bestuur. Eventuele aanpassingen van de gedragscode zullen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de algemene ledenvergadering.

2. Grondbeginselen

- a) Een bestuurslid wordt geacht, zowel in hoedanigheid van bestuurslid als anderszins, zodanig op te treden dat de belangen van Sportvisserij Nederland en de aan haar gelieerde leden, niet worden geschaad dan wel in twijfel kunnen worden getrokken.
- b) Van ieder bestuurslid wordt verwacht dat hij eerlijk, onafhankelijk, onpartijdig, discreet en niet gedreven door eigen belang handelt en dat hij enigerlei situatie vermijdt die tot persoonlijke belangenconflicten aanleiding zou kunnen geven.
- c) Ieder bestuurslid is verplicht verantwoording af te leggen over zijn gedragingen als bedoeld in deze gedragscode aan het bestuur.
- d) Indien het bestuur niet in staat is een geschil van mening dan wel een verschil van inzicht ter zake van gedragingen aangaande één of meerdere bestuursleden op te lossen, wordt binnen het bestuur bij meerderheid van stemmen beslist.

3. Belangenverstrengeling en aanbesteding

- a) Ieder bestuurslid doet aan het bestuur opgave van zijn financiële belangen in ondernemingen of organisaties waarmee Sportvisserij Nederland een zakelijke relatie onderhoudt.
- b) Ieder bestuurslid die familie- of vriendschapsbetrekkingen of anderszins persoonlijke en/of zakelijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan Sportvisserij Nederland, onthoudt zich van deelname aan de besluitvorming over betreffende opdracht.
- c) Een bestuurslid neemt van een aanbieder van diensten aan Sportvisserij Nederland geen faciliteiten of diensten aan die zijn onafhankelijke positie ten opzichte van de aanbieder kan beïnvloeden.

4. Nevenfuncties

- a) Een bestuurslid vervult geen nevenfuncties waarbij strijdigheid is of kan zijn met het belang van Sportvisserij Nederland.
- b) Ieder bestuurslid doet aan het bestuur opgave van al zijn nevenfuncties, waarbij tevens wordt aangegeven of de functie wel of niet bezoldigd is.
- c) Het bestuur geeft de algemene ledenvergadering van Sportvisserij Nederland jaarlijks een overzicht van relevante nevenfuncties van individuele bestuursleden.

5. Informatie

- a) Een bestuurslid gaat zorgvuldig en correct om met informatie waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt. Hij verstrekt geen vertrouwelijke informatie aan derden die tot deze informatie niet gerechtigd zijn.
- b) Een bestuurslid maakt niet te eigen bate of voor zijn persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van zijn functie verkregen informatie.
- c) Een bestuurslid houdt geen informatie achter, tenzij deze geheim of vertrouwelijk is.

6. Aannemen van geschenken

- a) Geschenken en giften, hetzij van financiële dan wel niet-financiële aard, boven een geschatte waarde van 35 euro die een bestuurslid uit hoofde van zijn functie worden aangeboden, mogen niet worden aangenomen, teneinde iedere schijn van belangenverstrengeling te voorkomen en een optimale onafhankelijkheid te waarborgen.

7. Bestuurlijke uitgaven / onkosten

- a) Bestuurlijke uitgaven en onkosten worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond dan wel deze uitgaven en gemaakte kosten binnen de geldende regelingen voor vergoeding in aanmerking komen. Met de uitgave dient het belang van Sportvisserij Nederland te zijn gemoeid en de uitgave dient voort te vloeien uit de functie van het bestuurslid.

8. Declaraties uitgaven / onkosten

- a) De bestuurder declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.
- b) Declaraties worden voorzien van een omschrijving administratief afgewikkeld. Bij gemaakte externe kosten dient een betalingsbewijs te worden bijgevoegd.
- c) Gemaakte kosten worden binnen drie maanden gedeclareerd.
- d) De penningmeester is verantwoordelijk voor een deugdelijke administratieve afhandeling en registratie van declaraties. Declaraties worden jaarlijks gecontroleerd door de accountant van Sportvisserij Nederland.

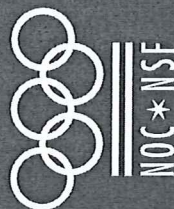
9. Verantwoording

- a) Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af over de naleving van de in deze gedragscode neergelegde gedragsregels aan de algemene ledenvergadering van Sportvisserij Nederland.

BC/palen-sten
fb, 15/3/66

002498

1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11
12 De 13

aanbevelingen voor Goed Sportbestuur

PAS TOE OF LEG UIT!

BIJLAGE 3C

COMMISSIE GOED SPORTBESTUUR

Op initiatief van de toenmalige voorzitter van NOC*NSF, Hans Blankert, heeft de Algemene Vergadering van november 2003 besloten een onafhankelijke commissie in te stellen die onder de bezielende leiding van Jan Loorbach een aantal aanbevelingen heeft opgesteld voor Goed Sportbestuur. Het resultaat van de Commissie Goed Sportbestuur ligt hier voor u.

De ontwikkeling van de sport en de maatschappelijke context rechtvaardigen uitdrukkelijke aandacht voor dit onderwerp. De wijze waarop de commissie haar taak heeft uitgevoerd, in volledige onafhankelijkheid, maar wel in nauw contact met het werkveld en in alle openheid, past in die ontwikkelingen.

Het resultaat spreekt mij zeer aan en zal een uitdaging zijn voor het bestuur van NOC*NSF en de sportbesturen van haar leden om de eigen situatie kritisch nader te beschouwen en zo nodig aan te passen aan de moderne eisen van Goed Sportbestuur. Het rapport bevestigt bovendien dat de commissie uit maatschappelijk betrokken en uiterst (sport)deskundige leden heeft bestaan. In Jan Loorbach dank ik dan ook de gehele commissie voor dit uitstekende werk.

De sport is nu zelf aan zet om te bepalen of en hoe deze aanbevelingen worden opgevolgd. Naar de besprekingen daarover kijk ik nu al uit.

Erica Terpstra
Voorzitter NOC*NSF

De 13 aanbevelingen voor Goed Sportbestuur

COMMISSIE GOED SPORTBESTUUR

Good Governance is een actueel thema, zowel nationaal als internationaal. De discussie over Good Governance wordt gevoerd in alle geledingen van onze maatschappij, bijvoorbeeld in het bedrijfsleven en in de zorgsector.

De vraag is: waarom de discussie over Good Governance en waarom juist nu?

Ik meen dat deze ontwikkeling te maken heeft met de evolutie in het denken over organisaties, waarbij de formeel juridische en organisatorische structuur. Er is meer aandacht voor inhoudelijke thema's zoals kwaliteit en professionaliteit.

Ook rijst de vraag hoe het zit met de borging van belangen van degenen voor wie de organisaties eigenlijk bestaan en die toch niet de verantwoordelijkheid en de macht hebben. Bij vennootschappen zijn dat de verschaffers van het kapitaal, maar ook de verschaffers van de arbeid.

Zelfs de maatschappij is belanghebbende waar het bijvoorbeeld de belasting van het milieu betreft. In de zorgsector zijn het de zorgconsumenten en de werkers in die sector die wel belangen maar geen -of weinig- macht hebben.

In de sport zijn dat de sporters (leden van de bonden) van breedte- tot topsport, werknemers, passieve recreanten, de overheid (sport als instrument voor sociale ontwikkeling, gezondheidsbevordering en integratie), exploitanten van accommodaties, sponsors, zendgemachtigden en zo voort.

Zowel op grond van de primaire feitelijke opdracht als op grond van de juridische lidmaatschapsverhouding staat echter voor een sportbond het dienen van de belangen van de leden voorop.

Dit laatste gegeven en de actualiteit van het thema hebben geleid tot de instelling van de Commissie Goed Sportbestuur. De Commissie heeft kunnen beraadslagen aan de hand van veel, soms verrassend, feitenmateriaal dat tevoorschijn kwam uit onderzoek bij de sportorganisaties. Dat feitenmateriaal is van betekenis geweest voor de accenten die de Commissie bij het vaststellen van de Aanbevelingen heeft gekozen.

Belangrijke elementen bleken de borging van de inhoudelijke kwaliteit van het bestuur en, afhankelijk van het besturingsmodel (die in vier hoofdvarianten onderscheiden zijn), de machts- en taakverdeling tussen bestuur en professionele

directie. Waar Tabaksblat zich vooral moest bezig houden met de problematiek van beloning (onzuivere financiële prikkels) bleek dat in de structuren van de sportbonden geen rol van betekenis te spelen.

De Commissie bleek te zijn samengesteld met een scherp oog voor pluriformiteit en voor talent om origineel en soms tegendraads te denken. Dat maakte de vergaderingen levendig en productief. Het participierend leiderschap van die vergaderingen was voor mij daarom zowel een uitdaging als een genoegen.

Ik hoop dat de georganiseerde sport zal herkennen dat de Commissie te werk is gegaan met liefde voor de sport, met kennis van zaken van sportorganisaties en van Good Governance in het algemeen en met begrip voor de moeilijke opdracht die bondsbestuurders nog steeds willen aanvaarden. De 13 Aanbevelingen voor Goed Sportbestuur zijn dan ook bedoeld als een steun in hun rug, en pas als stok achter de deur als dat echt nodig zou zijn.

Jan Loorbach

Voorzitter Commissie Goed Sportbestuur

Inhoudsopgave

Voorwoord

4 Ten geleide

8 Inleiding

8 De commissie Goed Sportbestuur

9 Afbakening

10 Werkwijze

10 Woord van dank

11 Aanbevelingen aan NOC*NSF en haar leden

12 Leeswijzer

14 De 13 aanbevelingen voor Goed Sportbestuur

14 Eenheid van beleid, organisatie en structuur

14 Aanbeveling 1 Eenheid

16 Aanbeveling 2 Topsportstatuut

16 Financiën, vermogensbeheer en accountant

17 Aanbeveling 3 Financieel statuut

17 Besturingsmodel, benoeming, zittingstermijn en aftreden

18 Aanbeveling 4 Besturingsmodel

19 Aanbeveling 5 Bestuursfuncties

20 Integriteit en functioneren bestuur

20 Aanbeveling 6 Gedragscode bestuur

21 Aanbeveling 7 Bestuursaansprakelijkheid

21 Aanbeveling 8 Transparantie

21 Aanbeveling 9 Aftreden bestuursleden

21 Aanbeveling 10 Agenda bestuur

21 Directie

22 Aanbeveling 11 Directiestatuut

22 Algemene Ledenvergadering

22 Aanbeveling 12 Controletaak ALV

23 Statuten en diverse reglementen

23 Aanbeveling 13 Statuten en reglementen

24 Bijlagen

24 Bijlage 1 Toelichting

32 Bijlage 2 Best-practices topsportstatuut

34 Bijlage 3 Opdracht NOC*NSF aan Commissie Goed Sportbestuur

38 Bijlage 4 Opdrachtvertaling, werkwijze en samenstelling

Commissie Goed Sportbestuur

DE COMMISSIE GOED SPORTBESTUUR

Het bestuur van NOC*NSF heeft, met instemming van de Algemene Vergadering, de "Commissie ter Advisering over Principes van Goed Sportbestuur", kortweg de "Commissie Goed Sportbestuur", ingesteld.

De aanleiding lag in de vaststelling dat NOC*NSF en de sportbonden zich in een bijzonder dynamische en snel veranderende omgeving bevinden. Veelal worden zij door vrijwilligers bestuurd en hebben zij al dan niet een (klein) ondersteunend professioneel apparaat.

De eisen worden hoger en de taken steeds gecompliceerder. Bovendien worden de financiële belangen en de media-aandacht steeds groter. Ook zijn er tendensen die leiden tot een grotere 'juridisering' en 'materialisering' en wordt het steeds moeilijker om vrijwilligers bij de sportorganisatie betrokken te houden. Dit heeft zijn weerslag op de verhoudingen tussen de verschillende organisaties in de sport en op die organisaties zelf.

De totstandkoming van deze aanbevelingen is dus niet het gevolg van concrete calamiteiten of structurele en/of principiële tekortkomingen in het bestuur van sportbonden. Wel is er de wens om de kwaliteit van 'goed besturen' te borgen en waar nodig een kwalitatieve impuls te geven.

Deze kwaliteitsslag is terug te vinden in andere delen van de Nederlandse samenleving, zoals in het bedrijfsleven (Code Tabaksblad), cultuur (Cultural Governance) en gezondheidszorg (Health Care Governance). Voor NOC*NSF en haar leden is het van maatschappelijk belang afspraken over Goed Sportbestuur te maken en na te leven.

Veel is al geregeld en veel gaat goed. Veel ligt ook vast in statuten en diverse reglementen (huishoudelijk, tucht, doping, et cetera). Uit onderzoek van de Commissie blijkt echter ook dat op belangrijke punten (nog) niet alles is geregeld of wordt nageleefd.

Als het gaat om 'goed bestuur' wordt verwacht dat het bestuur een visie heeft op de toekomst en op open en transparante wijze als eenheid namens de sportorganisatie optreedt. Het bestuur moet wervend zijn, vrouwen hebben en uitrusten, kunnen implementeren en verantwoording afleggen.

1 Van alles vastleggen in spelregels tot en met het sneller recht willen halen wanneer onrecht wordt beleefd.
2 Ook de Nederlandse wetgever gaat van die eenheid uit (collegiaal bestuur, geen gescheiden verantwoordelijkheden).

Veel van deze aspecten zijn cultuurelementen en moeilijk in regelingen te vangen. Desondanks is het mogelijk gebleken afspraken te ontwikkelen die de kwaliteit van het functioneren van de organisaties en hun besturen bevordert. Bij deze afspraken gaat het voor sportbonden, evenals voor andere (democratische) rechtspersonen, steeds om drie elementen:

- het bestuur: het besturen van de organisatie en de bestuurders;
- het toezicht: het systeem van toezicht en de toezichthouders;
- de verantwoording: de manier waarop die verantwoording wordt afgelegd, en aan welk orgaan – in beginsel bij een vereniging de algemene ledenvergadering of door haar gemandateerde commissies (zoals de kascommissie).

De Commissie wil aanbevelingen aanreiken die naast de algemeen geldende wettelijke bepalingen, meer specifiek die van het verenigingsrecht (zoals neergelegd in het Burgerlijk Wetboek) elementaire bouwstenen vormen voor Goed Sportbestuur. Deze aanbevelingen zijn in het belang van de organisatie. Door deze publicatie, de opvolgende beraadslaging en besluitvorming kan binnen de sportorganisatie zichtbaar worden gemaakt hoe de naleving van de aanbevelingen transparant is verankerd binnen die organisatie. Als dit niet of gedeeltelijk het geval is kan gemotiveerd worden aangegeven waarom is afgeweken.

AFBAKENING

Om het project binnen een aanvaardbare tijd te kunnen afronden zijn grenzen gesteld aan de omvang. Tot het onderzoek behoren niet:

- buitengewone leden van NOC*NSF zoals levensbeschouwelijke koepels, Interprovinciale Organisatie Sport (IOS) en het Nederlands Instituut Sport en Bewegen (NISB), evenmin als de Betaald Voetbal Organisaties (BVO's). Uiteraard zijn deze organisaties vrij om de aanbevelingen over te nemen.
- de bij de sportbonden aangesloten sportverenigingen, hoewel de aanbevelingen in die omgeving zeker ook bruikbaar zijn. Het is aan de bonden zelf om te beoordelen of de aanbevelingen ook (gedeeltelijk) van toepassing zouden moeten zijn op de verenigingen.

WERKWIJZE

Bij de ontwikkeling van de aanbevelingen heeft de Commissie een aantal fasen doorlopen. Eerst is uitgebreid onderzoek gedaan (documentenonderzoek, interviews), op basis waarvan een eerste set van aanbevelingen is opgesteld. Een deel van het onderzoek heeft eerder in het kader van "Governance Topsport" interactief plaatsgevonden tussen NOC*NSF en een aantal topsportbonden met ondersteuning van Ernst & Young. Het gaat hier vooral om de organisatie van topsport.

Een ander deel is door de Commissie opgedragen aan de Erasmus Universiteit en betreft met name de huidige bestuurspraktijk in de sportbonden. Op basis van dit onderzoek zijn aanbevelingen opgesteld die in een eerste toetsronde ter beoordeling zijn voorgelegd aan een representatieve groep, bestaande uit bestuurders en directie van bonden, NOC*NSF en sleutelpersonen. Vervolgens heeft een opinieronde onder alle bij NOC*NSF aangesloten sportbonden plaatsgevonden en is medio januari 2005 via sport.nl de publieke mening gevraagd. Al deze input heeft geleid tot de definitieve aanbevelingen die op 1 maart 2005 aan NOC*NSF en haar Algemene Vergadering (AV) zijn aangeboden. Voor een gedetailleerde omschrijving van de opdracht, werkwijze en samenstelling van de commissie wordt verwezen naar de bijlagen.

WOORD VAN DANK

Een speciaal woord van dank van de Commissie Goed Sportbestuur gaat uit naar:

- de landelijke sportorganisaties, NOC*NSF en de geïnterviewden die veel basisinformatie voor de aanbevelingen hebben angeleverd;
- het Ministerie van VWS dat heeft bijgedragen aan de bekostiging van de werkzaamheden van de Commissie Goed Sportbestuur, haar ondersteuners en onderzoekers;
- de personen die op individuele titel op de conceptaanbevelingen hebben gereageerd.

AANBEVELINGEN AAN NOC*NSF EN HAAR LEDEN

De commissie vindt dat zij een eerste bruikbare aanzet heeft geleverd voor een kwaliteitsimpuls voor Goed Sportbestuur.

De Commissie meent, mede gezien de nationale en internationale functie en positie van de sport en daarmee samenhangend haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, dat NOC*NSF en haar leden hun verantwoordelijkheid niet op juiste wijze zouden nemen wanneer zij stilzwijgend aan de aanbevelingen voorbij gaan.

NOC*NSF en haar AV moeten samen de verplichting aangaan dat elk jaar ieder bestuur in zijn jaarverslag rapporteert over het omgaan met de aanbevelingen voor Goed Sportbestuur. Wanneer van de aanbevelingen wordt afgeweken dient dat gemotiveerd te worden onder het motto: "Pas toe of leg uit". Om deze aanbevelingen te laten werken adviseert de Commissie Goed Sportbestuur NOC*NSF en haar leden:

1. deze aanbevelingen over te nemen;
2. op de AV van NOC*NSF in mei 2005 met een voor NOC*NSF en haar leden uitgewerkt implementatieplan voor Goed Sportbestuur te komen;
3. ter ondersteuning van het proces van Goed Sportbestuur en om het karakter van deze aanbevelingen 'levend' te houden een website voor 'Goed Sportbestuur' in te richten.
Op deze site worden de aanbevelingen geplaatst, 'up to date' gehouden, de vorderingen van de implementatie bijgehouden, de good-practices verzameld en verspreid en andere hulpmiddelen voor de bonden aangereikt;
4. in het verlengde hiervan een 0-meting te verrichten en de vorderingen door middel van een soort indexmeter bij te houden en op de site te plaatsen;
5. de 13 aanbevelingen structureel (tweejaarlijks) te laten toetsen.

LEESWIJZER

De aanbevelingen zijn kort en bondig opgeschreven. Eerst wordt ingegaan op het waarom van de aanbeveling. Vervolgens wordt de aanbeveling zelf gepresenteerd en zijn de best-practice(s) daar per aanbeveling aan toegevoegd. De aanbevelingen zijn toegespitst op de gebieden:

- Eenheid van beleid, organisatie en structuur
- Financiën, vermogensbeheer en accountant
- Besturingsmodel, bestuur, zittingstermijn en aftreden
- Integriteit en functioneren bestuur
- Directie
- Algemene Leden Vergadering (ALV)
- Statuten en diverse reglementen voor onder meer tuchtrecht, doping, klachten en seksuele intimidatie

Per paragraaf is een toelichting gemaakt (bijlage 1). Deze toelichtingen geven meer (in)zicht in het denk- en afwegingsproces van de commissie. Zij beschrijven de nuance(s) van wat precies met de aanbeveling of de best-practices wordt bedoeld en wat de aanbeveling beoogt te bewerkstelligen.

De 13 aanbevelingen voor Goed Sportbestuur

EENHEID VAN BELEID, ORGANISATIE EN STRUCTUUR

Elke organisatie kent een hoogste besluitvormend orgaan (ALV, bondsraad, congres) dat de vele individuele leden en sporters tegenwoordigt. Vanwege de omvang van het ledenbestand kent dit orgaan veelal een evenredige of getrapte vertegenwoordiging, waarin het individuele lid niet zelf is vertegenwoordigd of een stem heeft. Ook is te zien dat de organisaties vaak een secundaire bestuurslaag kennen op afdelings-, regio-, districts-, gewest- of een ander geleidingen-niveau. Deze bestuurslaag is vaak statutair zo verankerd, dat deze een eigen rechtspositie heeft met eigen regelgeving en bevoegdheden, zij het wel binnen één en dezelfde rechts-persoon. Ook de onder de bondsverantwoordelijkheid van uitgevoerde activiteiten als bijvoorbeeld de exploitatie van accommodaties of het organiseren van evenementen worden vaak elders ondergebracht. Belangrijk is dat bij een dergelijke complexiteit de organisatie een eenheid is en dat ook uitstraalt.

Omdat topsporters numeriek altijd een kleine minderheid vormen en tegelijkertijd een groot beslag leggen op de organisatie en middelen is het wenselijk topsport binnen de bond op adequate en specifieke wijze te borgen. (Voor een toelichting op deze paragraaf, zie pag. 24.)

Aanbeveling 1 Eenheid

Het bestuur zorgt voor eenheid binnen de organisatie door eenheid in beleid, organisatie en structuur. Het bestuur straalt dit uit en leeft dit na. Het zorgt hiermee voor maximale transparantie en voorspelbaarheid van de organisatie.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. een door de ALV aanvaard en goedgekeurd meerjaren-beleidsplan en een verantwoorde en gemotiveerde begroting zijn opgesteld die leidend en sturend zijn voor de organisatie. Het plan en de begroting voldoen aan de criteria die eventuele subsidieverstrekkers hieraan stellen. In het meerjarenplan, waarin de missie, visie en strategie van de organisatie zijn verwoord, worden in ieder geval die kernpunten uitgewerkt die van belang zijn voor het voortbestaan van de organisatie. Afgeleid van het meerjarenplan en de begroting worden jaarplannen en begrotingen

opgesteld die leidend en sturend zijn voor de organisatie, verplichtend voor het bestuur en op basis waarvan ter bewaking van de voortgang periodiek managementrapportages worden opgesteld.

2. de organisatie in haar meerjarenbeleidsplan voor een adequate borging zorgt van bijzondere (minderheids-) belangen zoals die van de minder valide sport en de topsport. Deze laatste bij voorkeur binnen de bonds-structuur.
3. de organisatie binnen haar grenzen geen zelfstandige of autonome geleidingen kent die eigen beleid (kunnen) bepalen dat kan afwijken van het door de ALV vastgestelde beleid.
4. als voor bijzondere functies en/of belangen aparte rechtsvormen in het leven worden geroepen, deze bestuurd worden in overeenstemming met op het hoogste bondsniveau vastgestelde (meerjaren) beleidsplannen. De organisatie draagt zorg voor een transparant beheer van deze rechtsvormen.
5. de belangrijkste belanghebbenden van sportbonden, de sportbeoefenaren, bij de vaststelling van de stemverhoudingen in de ALV zoveel mogelijk evenredig of getraptd worden vertegenwoordigd.
6. als voor een goede beoefening van de sport medewerking vereist is van aanbieders van sportfaciliteiten of andere commerciële partijen, deze zoveel mogelijk buiten de formele besluitvormingsstructuur van de bond worden gehouden.

2

Aanbeveling 2 Topsportstatuut

De organisatie stelt vanwege onder meer de grote (financiële) en specifieke belangen en complexiteit van de topsport een topsportstatuut op.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. binnen het totaalbeleid van de organisatie er een te onderscheiden meerjaren topsportbeleid is (uitwerking deelelementen zie bijlage 2).
2. de rechten en plichten van de topsporter duidelijk zijn omschreven (uitwerking deelelementen zie bijlage 2).
3. er een heldere en eenduidige omschrijving is van de verdeling van bevoegdheden t.a.v. het opstellen, vaststellen en uitvoeren van het topsport trainings- en wedstrijdprogramma (uitwerking deelelementen zie bijlage 2).
4. het topsportstatuut jaarlijks aan een evaluatie wordt onderworpen vanwege de snelheid van verandering, de complexiteit, de grote belangen en de grote gevoeligheid van het onderwerp.

FINANCIËN, VERMOGENSBEHEER EN ACCOUNTANT

Eén van de meest kwetsbare elementen in elke organisatie is een (correct) financieel beheer. Voor de organisatie, haar leden, subsidiegevers en voor de buitenwereld moet maximale transparantie worden nagestreefd.

(Voor een toelichting op deze paragraaf, zie pag. 26.)

3

Aanbeveling 3 Financieel statuut

Het bestuur zorgt dat zij een goed financieel beleid en een passende administratieve organisatie voert, vastgelegd in een financieel statuut.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. hierin gedetailleerd de planning & control cyclus is beschreven.
2. de organisatie de ALV een geconsolideerde balans en jaarrekening voorlegt.
3. een verantwoord vermogensbeheer voert in overeenstemming met de doelstellingen van de organisatie.
4. het bestuur voorafgaand aan het aangaan van voor de organisatie belangrijke en grote verplichtingen een adequate risicoanalyse uitvoert. Deze analyse moet het voortleggen aan de ALV of een door de ALV gemandateerde commissie, in het geval het gaat om verplichtingen die statutair zijn onderworpen aan de goedkeuring van de ALV.
5. de organisatie een externe accountant heeft die door ALV, op voordracht van het bestuur, wordt benoemd. Het bestuur zorgt ervoor dat het jaarlijks met de accountant overlegt. Hetzelfde geldt voor een kas- of financiële commissie van de ALV.
6. de organisatie zorgdraagt voor een goed beheer van aansprakelijkheidsrisico's van deelnemers (vrijwilligers, sporters, trainers e.d.) en van andere sportorganisaties verlangt dat ook door hen het nodige wordt gedaan aan het beheer van deze risico's.

BESTURINGSMODEL, BENOEMING, ZITTINGSTERMIJN EN AFTREDEN

De opvattingen over de verdeling van taken en bevoegdheden tussen een bestuur en directie worden in zogenoemde 'besturingsmodellen' vastgelegd. De rolverdeling, de benoeming en de zittingstermijn, inclusief rooster van aftreden, behoren transparant en compleet omschreven te zijn. (Voor een toelichting op deze paragraaf, zie pag. 27.)

4

Aanbeveling 4 Besturingsmodel

Het bestuur stelt duidelijk vast op welke manier de organisatie bestuurd wordt. Het heroverweegt en actualiseert met regelmaat het gehanteerde besturingsmodel.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. dit besturingsmodel een duidelijk onderscheid maakt tussen bestuurlijke, beleidsmatige, toezichhoudende en ondersteunende (uitvoerende) taken.
2. op basis van dat besturingsmodel een bestuursprofiel en een competentieprofiel per bestuursfunctie worden vastgesteld. Deze profielen worden ter goedkeuring aan de ALV voorgelegd en openbaar gemaakt. Dit maakt de zoektocht naar bestuurskandidaten eenvoudiger en concreter gericht op de "best match".
3. bij de samenstelling van het bestuur een oneven aantal bestuursleden wordt aangehouden i.v.m. het mogelijk staken van de stemmen. In de regel kennen besturen een omvang van vijf tot negen bestuursleden.
4. op basis van dit besturingsmodel, indien van toepassing, een directieprofiel met competenties wordt op- en vastgesteld. Zo wordt ook de match tussen het bestuur en de leiding van het (betaalde) werkapparaat beter afgestemd (zie ook aanbeveling 11 directiestatuut).
5. op het gebied van besluitvorming, zowel voor wat betreft de ALV als het bestuur, een bewuste keuze wordt gemaakt ten aanzien van mogelijk gewenste quorum-eisen.

5

Aanbeveling 5 Bestuursfuncties

Bij de uitoefening van een bestuursfunctie is het belangrijk dat de juiste persoon op de juiste plaats zit, er voldoende vernieuwing is, de wijze van voordragen en benoemen transparant is en het organisatiegeheugen goed is gewaarborgd.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. de organisatie duidelijk de procedures m.b.t. de voordracht en benoeming van bestuursleden vastlegt en openbaar maakt.
2. kandidaat bestuursleden uit een zo breed mogelijke kring gerekruteerd worden. De organisatie kent een evenwichtige samenstelling en is een goede afspiegeling van verhoudingen binnen de bond.
3. als een bondsorgaan anders dan de ALV het recht heeft bestuursleden ter benoeming voor te dragen, waarborgt de organisatie, dat ook de ALV het recht toekomt kandidaten voor het bestuur voor te dragen. Over iedere voordracht beslist in laatste instantie de ALV. De statuten dienen hierin te voorzien.
4. kandidaat bestuursleden tijdig en gemotiveerd aan de ALV ter benoeming worden voorgedragen met een (bestuurs)-verklaring dat bestaande belangen, functies en nevenfuncties van de voorgedragen kandidaat aan een benoeming als bestuurder niet in de weg staan.
5. het bestuur jaarlijks aan de ALV een overzicht geeft van relevante nevenfuncties van, en gegevens over de individuele bestuursleden.
6. de organisatie een benoemingsperiode hanteert van maximaal drie of vier jaar, met een maximale aaneengesloten zittingstermijn van acht jaar (2 x vier jaar) of negen jaar (3 x drie jaar). Hierbij stelt zij een rooster van aftreden vast en maakt dit openbaar. Doel van dit rooster is het waarborgen van continuïteit in het bestuur (behoud van het "organisatiegeheugen").

7. de organisatie duidelijk in haar statuten vastlegt welke onverenigbaarheden er zijn bij het vervullen van een bestuursfunctie. Dit kunnen onverenigbaarheden zijn binnen en buiten de bondsstructuur. Binnen de bondsstructuur zijn in ieder geval bestuursfuncties onverenigbaar met het lidmaatschap van enig toezichthoudend of tuchtrecht-sprekend orgaan, evenals het lidmaatschap van kas- en/of financiële commissie.

8. de organisatie een adequate, toegankelijke archief- en dossiervorming en een goede interne administratieve procesgang heeft.

INTEGRITEIT EN FUNCTIONEREN BESTUUR

De besturen van sportorganisaties zijn vrijwilligers die opereren in een bijzonder dynamische omgeving, waarin vaak grote financiële belangen en grote immateriële verantwoordelijkheden aan de orde zijn. Het is belangrijk dat zij daarbij transparant, zuiver en integer handelen en dus uitsluitend namens en in het belang van de organisatie.
(Voor een toelichting op deze paragraaf, zie pag. 29.)

6

Aanbeveling 6 Gedragscode bestuur

Het bestuur stelt een gedragscode vast waaraan bestuursleden zich in hun handelen (moeten) houden en legt deze ter goedkeuring of in ieder geval ter kennisneming voor aan de ALV.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. hierin tenminste is opgenomen: een onkostenregeling, een geschenkenregeling en een regeling zakelijke transacties met derde-belanghebbenden.
2. de organisatie toeziet op de naleving hiervan door bijvoorbeeld een kas- of financiële commissie dan wel een accountant, en de uitkomsten in het jaarverslag publiceert.
3. indien het bestuur een zakelijke transactie wil aangaan met een onderneming of andere partij waarmee een bestuurslid een relatie heeft, de transactie vooraf gemotiveerd aan de ALV, of een door de ALV gemandateerde commissie, ter goedkeuring wordt voorgelegd.

7

Aanbeveling 7 Bestuursaansprakelijkheid

Het bestuur bespreekt de noodzaak of wenselijkheid om zich voor bestuursaansprakelijkheid te verzekeren en legt zijn oordeel gemotiveerd aan de ALV voor.

8

Aanbeveling 8 Transparantie

Het bestuur vergadert volgens een jaarlijks vastgesteld schema en is transparant over de agenda en bestuursbesluiten die de ALV aangaan. Slechts in gemotiveerde uitzonderingsgevallen kunnen er klemmende redenen van privacy of discretie zijn om niet volledig transparant te zijn.

9

Aanbeveling 9 Aftreden bestuursleden

Het bestuur bevordert dat bestuursleden tussentijds aftreden bij:

- a) frequente afwezigheid waar ze door medebestuursleden (of toezichthouders) op zijn aangesproken;
- b) onvoldoende functioneren;
- c) structurele onenigheid van inzichten;
- d) onverenigbaarheid van belangen;
- e) indien dit anderszins door het bestuur geboden wordt geacht.

10

Aanbeveling 10 Agenda bestuur

Het bestuur overlegt en besluit tenminste eenmaal per jaar over:

- a) het algemene beleid en de strategie, de hieraan verbonden (financiële) risico's en de financiële stand van zaken. Hieronder vallen ook de begroting en jaarrekening;
- b) de eigen werkwijze en taakverdeling, het eigen en individuele functioneren;
- c) de relatie met de directie.

DIRECTIE

De eenheid van beleid en organisatie vraagt om een goede afstemming tussen het bestuur en het (betaalde) werkapparaat. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden - afhankelijk van het gekozen bestuursmodel - moeten voor ieder volstrekt helder zijn.
(Voor een toelichting op deze paragraaf, zie pag. 29.)

11

Aanbeveling 11 Directiestatuut

Het bestuur stelt op basis van het vastgestelde bestuursmodel een helder directieprofiel vast en legt de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directie duidelijk vast in een directiestatuut. De positie van de directeur wordt in de statuten verankerd.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. jaarlijks minimaal één beoordelings- en/of functioneringsgesprek met de directie of eindverantwoordelijke van het bondsbureau wordt gevoerd en vastgelegd.
2. de directie tijdig en volledig de informatie verschaft die nodig is voor een goede taakvervulling van het bestuur. Dit neemt niet weg dat het bestuur ook zelf de verantwoordelijkheid heeft de nodige informatie te vergaren.
3. met de directie afspraken worden gemaakt over de ondersteuning van het bestuur vanuit het bondsbureau.

ALGEMENE LEDEN VERGADERING (ALV)

Een van de belangrijkste taken van (bestuur en) de ALV (ook wel algemene vergadering, bondsraad of bondscongres genoemd) is om continuïteit in de organisatie te brengen en te houden. Dit doet zij, als hoogste besluitvormend en controlerend orgaan, onder meer door goedkeuring te geven aan het door het bestuur op hoofdlijnen voorgestelde meerjarenbeleid en bijbehorende financiering. Ook bewaakt zij de voortgang hiervan.

(Voor een toelichting op deze paragraaf, zie pag. 29.)

12

Aanbeveling 12 Controletaak ALV

Het bestuur zorgt ervoor dat de ALV haar controletaak naar behoren kan uitvoeren.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. bestuurders niet in een andere vertegenwoordigende hoedanigheid stemrecht in de ALV hebben.

13

Aanbeveling 13 Statuten en reglementen

Het bestuur zorgt ervoor dat de organisatie in ieder geval naast de statuten de volgende reglementen heeft: een tuchtreglement, een dopingreglement, een regeling tegen seksuele intimidatie, een regeling tegen discriminatie/racisme en een regeling voor klachten.

Daarbij zorgt het bestuur dat (best-practices):

1. de naleving van deze reglementen en onafhankelijke tuchtspraak worden gewaarborgd.
2. de organisatie jaarlijks bekijkt of deze reglementen geëvalueerd en waar nodig aanpast moeten worden aan nieuwe ontwikkelingen en veranderde omstandigheden.
3. zowel verenigingen als natuurlijke personen (direct of getrap) lid zijn van de bond waardoor zij onderworpen zijn aan het tuchtrecht van de bond.

2. vanuit de normale planning & control-cyclus periodiek rapportages worden opgesteld die alle informatie bevatten die de ALV voor haar controletaak nodig heeft.

3. er jaarlijks in de ALV verantwoording wordt afgelegd over het gevoerde beleid en de financiën en goedkeuring wordt gevraagd voor beleid, begroting en jaarplannen voor het komende jaar.

Het verdient bovendien aanbeveling ALV's te benutten voor meer thematische/beleidsmatige consultaties of beleidsbepaling(en).

STATUTEN EN DIVERSE REGLEMENTEN VOOR ONDER MEER TUCHTRECHT,

DOPING, KLACHTEN EN SEKSUELE INTIMIDATIE

Door wettelijke bepalingen, de eigen verantwoordelijkheid naar de leden of ALV en eisen vanuit overkoepelende nationale of internationale (sport)organisaties e.d. behoort de organisatie reglementen te hebben.

(Voor een toelichting op deze paragraaf, zie pag. 30.)

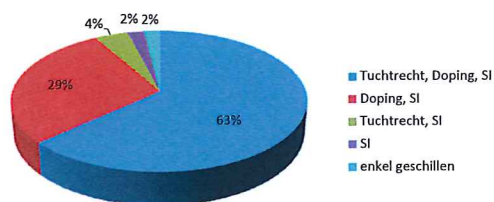

Historie

- Opgericht in 2003
- In overleg met NOC*NSF om tuchtrechtspraak voor (kleine) sportbonden te organiseren
- Onafhankelijk instituut
- Gegroeid van enkele kleine bonden naar 56 aangesloten sportorganisaties (per 1/7/16)

56 aangesloten sportorganisaties

Criteria voor aansluiting

Belangrijkste eisen:

Aanpassing statuten:

- Het ISR is een orgaan van de bond, en spreekt tuchtrecht namens de bond, op die terreinen waarvoor de sportbond een overeenkomst met het ISR heeft gesloten
- ISR vereist direct lidmaatschap (of een overeenkomst tussen sportorganisatie en sporter)

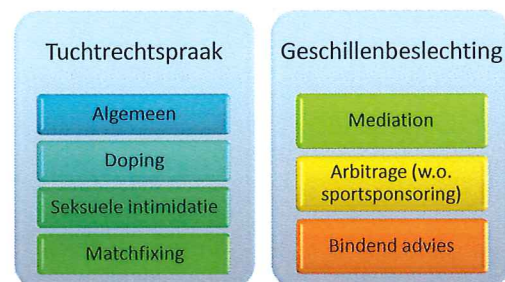

Verantwoordelijkheid bonden

- Aangifte (met hulp aanklager)
- Eventueel conclusie nemen
- Na uitspraak:
 - Uitvoer strafoplegging (administratie)
 - Communicatie
 - Zaakkosten doorfactureren

Mogelijke afhandeling zaken

Aandachtspunten voor bond

- Aansluiting kan modulair (bijvoorbeeld enkel voor Doping & SI, algemeen tuchtrecht via een eigen commissie)
- Kosten: geen aansluitingskosten voor de bond, wel doorberekening zaakkosten (meestal aan de veroordeelde (facturering via de bond))
- Huidige tuchtrechters kunnen betrokken worden als tuchtrechter bij het ISR
- Overweging om eenvoudige tuchtzaken zelf te blijven doen

ISR - onderscheidend in:

- Onafhankelijkheid en kwaliteit
 - veel expertise op m.n. het gebied van seksuele intimidatie en doping en de administratieve processen
- Deskundigheid tuchtrechters
 - Regelmatige bijeenkomsten: opleiding en informatie-uitwisseling
- Reglementswijzigingen direct van toepassing
 - Geen algemene leden vergadering nodig
 - Wijzigingen van de reglementen worden door het ISR geregeld
- Consistentie
 - Professionele afhandeling en uniformiteit in de tuchtrechtspraak door het volume in het aantal zaken
- Databank
 - Bron voor jurisprudentie -> uniformiteit in de tuchtrechtspraak

Vragen?

Henk van Aller, ambtelijk secretaris
h.vanaller@isr.nl
06 44 830 820
020 8463231

BIJLAGE 3E

OVEREENKOMST

Stichting Instituut Sportrechtspraak, statutair gevestigd te Utrecht, kantoor houdende te Amsterdam, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurders mr. D.A. van Steenbeek en M.L. de Graaff, hierna te noemen 'de stichting';

en

Sportorganisatie X, statutair gevestigd te, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn bestuursleden en hierna te noemen de 'Sportorganisatie';

In aanmerking nemende dat:

- de stichting zich ten doel stelt het in stand houden van een Instituut Sportrechtspraak dat krachtens overeenkomst van opdracht ten behoeve van sportorganisaties tuchtrechtspraak uitoefent en/of civielrechtelijke geschillen door arbitrage, bindend advies en/of mediation beslecht;
- de sportorganisatie voornemens is aan de stichting de in deze overeenkomst vermelde opdracht te geven.

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1 – Overeenkomst

1. De sportorganisatie geeft hierbij opdracht aan de stichting, die deze opdracht aanvaardt, om voor de duur van deze overeenkomst in naam en ten behoeve van de sportorganisatie in de door de sportorganisatie voorgelegde zaken de in lid 2 vermelde werkzaamheden te verrichten.
2. De opdracht van de sportorganisatie heeft betrekking op:
 - a. het uitoefenen van alle tuchtrechtspraak in de sportorganisatie, waaronder begrepen de tuchtrechtspraak die betrekking heeft op overtreding van dopingbepalingen, op overtredingen seksuele intimidatie en matchfixing betreffende, zulks met inachtneming van het Algemeen Tuchtreglement, het Tuchtreglement dopingzaken, het Dopingreglement, het Tuchtreglement seksuele intimidatie en het Tuchtreglement Matchfixing;
 - a. het uitoefenen van de tuchtrechtspraak in de sportorganisatie die betrekking heeft op overtreding van dopingbepalingen, zulks met inachtneming van het Tuchtreglement dopingzaken en van het Dopingreglement.
 - a. het uitoefenen van de tuchtrechtspraak in de sportorganisatie die betrekking heeft op overtredingen seksuele intimidatie betreffende, zulks met inachtneming van het Tuchtreglement seksuele intimidatie;
 - a. het uitoefenen van de tuchtrechtspraak in de sportorganisatie die betrekking heeft op overtredingen matchfixing betreffende, zulks met inachtneming van het Tuchtreglement matchfixing;
 - b. het door middel van arbitrage, bindend advies of mediation beslechten van door de sportorganisatie of een lid van de sportorganisatie voorgelegde civielrechtelijke geschillen, zulks met inachtneming van onderscheidenlijk het Arbitragereglement, het Reglement bindend advies en/of het Mediationreglement;
 - c. het door middel van rechtspraak beslechten van geschillen betreffende de registratie van persoonsgegevens door de sportorganisatie, zulks met inachtneming van het Reglement persoonsgegevens.

Alleen bovenstaande bepaling(en) opnemen die betrekking hebben op de met de bond overeengekomen rechtspraak.

3. De sportorganisatie doet aan al zijn leden en/of aangesloten en/of waarmee de sportorganisatie een overeenkomst heeft gesloten ter onderwerping aan het tuchtrecht en de tuchtrechtspraak van het ISR, mededeling van de datum waarop deze overeenkomst in werking treedt alsook van het feit dat voor de duur van de overeenkomst de in lid 2 overeengekomen werkzaamheden door rechtsprekende commissies van de stichting worden verricht met inachtneming van de op die werkzaamheden van toepassing zijnde reglementen.
4. Omdat de opdracht wordt uitgevoerd voor rekening en risico van de sportorganisatie, vrijwaart de sportorganisatie de stichting, haar (tucht)rechters, haar aanklagers, haar ambtelijke secretariaat, haar juridisch secretariaat, haar deskundigen en haar juridisch adviseur voor elke aansprakelijkheid voor de door of namens de stichting verzorgde rechtspleging en voor de door de stichting toegepaste constructie van rechtspleging in de sportorganisatie.

Artikel 2 – Toelating

1. Om tot de stichting te kunnen worden toegelaten dient de sportorganisatie te voldoen aan het bepaalde in deze overeenkomst en aan het bepaalde in het Reglement Instituut Sportrecht Rechtspraak van de stichting.
2. De sportorganisatie neemt in zijn statuten ongewijzigd de door het bestuur van de stichting voorgeschreven bepalingen op waarin de toepasselijkheid van de statuten, reglementen, procedures en modelformulieren van de stichting worden geregeld. Het bestuur van de Stichting ontvangt vóór het ondertekenen van deze overeenkomst een afschrift van de notariële akte waaruit het in de vorige zin bepaalde blijkt.
3. Indien nadien de voorgeschreven bepalingen worden gewijzigd is de sportorganisatie gehouden de gewijzigde bepalingen bij een eerstvolgende statutenwijziging in de statuten op te nemen, tenzij naar het oordeel van het bestuur van de stichting de importantie vereist dat de gewijzigde voorgeschreven bepalingen eerder in de statuten van de sportorganisatie moeten worden opgenomen.
4. Het bestuur van de stichting kan nog andere voorwaarden aan de toelating verbinden, waaronder voorwaarden van financiële aard.
5. De sportorganisatie zorgt er voor dat hij voor de duur van de overeenkomst blijft voldoen aan de voorwaarden die gelden voor toelating.

Artikel 3 - Toepasselijke reglementen en formulieren

1. Op het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden zijn van toepassing de statuten en de in artikel 1 lid 2 vermelde reglementen van de stichting, zoals deze gelden ten tijde van het aangaan van de overeenkomst en/of nadien door wijziging of invoering, zulks in de meest recente versie zoals gepubliceerd op de website van de stichting: www.isr.nl.
2. Voorts is op de rechtsverhouding tussen de stichting en de sportorganisatie van toepassing het op de website gepubliceerde Reglement Instituut Sportrecht Rechtspraak.
3. De sportorganisatie verklaart vóór het ondertekenen van deze overeenkomst kennis te hebben genomen van de in artikel 1 lid 2 vermelde reglement(en) en verklaart deze reglementen in de huidige en in een toekomstige versie te aanvaarden.
4. De statuten en de toepasselijke reglementen van de stichting maken onverbrekelijk deel uit van deze overeenkomst.
5. Wanneer dit noodzakelijk blijkt, kan het bestuur van de stichting nog andere reglementen vaststellen, van toepassing verklaren en wijzigen.
6. Het bestuur van de stichting doet van elk vastgesteld of gewijzigd reglement schriftelijk mededeling aan het bestuur van de sportorganisatie onder gelijktijdige mededeling van de datum waarop het reglement of een wijziging van toepassing wordt.
7. De sportorganisatie maakt gebruik van de door het bestuur van de stichting voorgeschreven modelformulieren en zal bevorderen dat zijn leden van die formulieren gebruik maken.
8. Wanneer in een door de sportorganisatie aanhangig te maken zaak regelgeving van de internationale federatie, waarvan de sportorganisatie lid is of waarbij de sportorganisatie is aangesloten, van toepassing is, doet de

sportorganisatie hiervan uitdrukkelijk mededeling bij het aanhangig maken van een zaak en legt de sportorganisatie de juiste versie van de desbetreffende regelgeving van de internationale federatie over en geeft de sportorganisatie tevens aan welke bepaling(en) naar zijn oordeel van toepassing is/zijn.

Artikel 4 – Rechtspraak

1. De sportorganisatie doet op het handtekeningenformulier van de stichting opgave van de personen met vermelding van hun functie die ieder zelfstandig bevoegd zijn namens de sportorganisatie een zaak bij de stichting aanhangig te maken en houdt die opgave telkens actueel. Het handtekeningenformulier wordt ondertekend door die bestuurders van de sportorganisatie die bevoegd zijn de sportorganisatie rechtsgeldig te vertegenwoordigen.
2. De sportorganisatie zorgt er voor dat uitspraken van de rechtsprekende commissies van de stichting in de sportorganisatie ten uitvoer worden gelegd en dat alle leden en/of aangesloten, organen, commissies, geledingen, andere instanties en functionarissen van de sportorganisatie zich zonder voorbehoud onderwerpen aan de rechtspraak van de stichting.

Artikel 5 – Bijdrage en kosten

1. De sportorganisatie is jaarlijks de door het bestuur van de stichting vastgestelde vaste bijdrage verschuldigd. *Deze bepaling vervalt wanneer het een bij NOC*NSF aangesloten sportbond betreft.*
2. De tuchtcommissie en de commissie van beroep bepalen in hun uitspraak ten laste van wie de aan het behandelen van een tuchtzaak verbonden kosten komen.
2. De registratiecommissie bepaalt in haar uitspraak ten laste van wie de aan het behandelen van een zaak verbonden kosten komen.

Deze bepaling vervalt wanneer geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om geschillen over persoonsregistraties aan het ISR voor te leggen

3. Wanneer in een uitspraak de kosten van een zaak ten laste van het lid of de aangeslotenen of waarmee de sportorganisatie een overeenkomst heeft gesloten ter onderwerping aan het tuchtrecht en de tuchtrechtspraak van het ISR, worden gebracht, worden die kosten door de stichting altijd aan de sportorganisatie in rekening gebracht die op grond van de uitspraak de kosten kan verhalen op het lid van de sportorganisatie.
4. Wanneer leden of aangeslotenen van de sportorganisatie onderlinge geschillen doen beslechten door middel van arbitrage, bindend advies en/of mediation komen de kosten hiervan voor rekening van de partijen die het geschil voorleggen, tenzij bij uitspraak dan wel vóór of tijdens de mediation door partijen anders is of wordt beslist. Door leden van de sportorganisatie voorgelegde onderlinge geschillen komen niet voor rekening van de sportorganisatie, tenzij de sportorganisatie met de stichting vooraf anders is overeengekomen.

Artikel 6 – Beëindiging overeenkomst

1. Deze overeenkomst kan worden beëindigd met inachtneming van het ter zake bepaalde in het Reglement Instituut Sportrechtspraak.
2. In gevallen waarin de sportorganisatie niet langer voldoet aan de voorwaarden van toelating en/of naar het oordeel van het bestuur van de stichting in redelijkheid van de stichting niet kan worden verlangd de in het Reglement Instituut Sportrechtspraak vermelde opzeggingstermijn in acht te nemen, is het bestuur van de stichting na overleg met het bestuur van de sportorganisatie bevoegd de overeenkomst te beëindigen met inachtneming van een andere opzeggingstermijn.

Artikel 7 – Datum inwerking treden van deze overeenkomst/overige bepalingen

1. Deze overeenkomst treedt in werking op 2016.
2. Deze overeenkomst vervangt een eventuele reeds bestaande overeenkomst tussen partijen.

Aldus in tweevoud opgemaakt en ondertekend te Amsterdam op 2016

Stichting Instituut Sportrechtspraak

Sportorganisatie {naam}

mr. D.A. van Steenbeek (voorzitter)

..... (functie)

M.L. de Graaff (secretaris)

..... (functie)